

وہراست چہارم

آنتونی گپڈنز

باہمکاری کارن بردسال

جامعہ شناسی

با تجدید نظر کامل و روزآمد شدہ

ترجمہ حسن چاوشیان

نشرنی

WWW.30B

چهارمین ویراست کتاب درسی کلاسیک آنتونی گیدنز همانند ویراست‌های قبلی آن در خاطر دانشجویان و استادان باقی خواهد ماند. در این کتاب گیدنز با مهارت کامل یکی از شرح‌های مقدماتی معتبر رشته جامعه‌شناسی را با روایتی تازه و جذاب درباره تغییر اجتماعی در دنیای معاصر، که مفهوم جهانی‌سازی در کانون توجه آن است، درهم می‌آمیزد.

آنتونی گیدنز در این کتاب جوهره ایده‌هایی را در اختیار دانشجویان جدید قرار می‌دهد که درباره آنها با رهبران سیاسی جهان گفت‌وگو کرده است. این کتاب فراتر از کتاب‌های درسی است. گیدنز نشان می‌دهد که اگر بخواهیم به مسائل بزرگ جهانی که زندگی‌مان را تحت الشعاع قرار داده پیردازیم، شناخت جامعه تا چه حد ضروری است. نتیجه خواندن کتاب مشارکت بیشتر و توانایی افزون‌تر برای برخورد با این مسائل است.

این ویراست شامل اطلاعات جدید فراوانی است. تمام داده‌های تجربی آن از جدیدترین داده‌های موجودند. ویراست اولیه کتاب نخستین متنی بود که به بررسی مهم‌ترین حوزه‌های جامعه‌شناسی، مانند تأثیر جهانی‌سازی، می‌پرداخت. ویراست جدید نیز همین کار را می‌کند. این اولین کتاب درسی در حوزه جامعه‌شناسی است که به‌طور کامل با تأثیر اینترنت و اقتصاد جدید سازگار است. تحولات مذکور در بسیاری از فصول این کتاب تحلیل شده‌اند.

به‌علاوه، ویراست چهارم فصل‌ها و بخش‌های گوناگون جدیدی را نیز شامل می‌شود. برای مثال، فصل‌های تازه‌ای چون فقر، رفاه و طرد اجتماعی در کتاب گنجانیده شده است. همانند ویراست‌های قبلی، جهت‌گیری کتاب به‌شدت تطبیقی است و اطلاعات مندرج در آن از جوامع و فرهنگ‌های مختلف جهان برگرفته شده است. حتی بر نظریه جامعه‌شناختی تأکید بیش‌تری شده است. فصول اختصاص‌یافته به نظریه به شخصیت‌های کلاسیک می‌پردازند اما نویسندگان متأخری چون اولریش بک، مانوئل کاستلز و نویسنده همین کتاب، آنتونی گیدنز، را نیز مورد بحث قرار می‌دهند.

در این کتاب، علاوه بر ارقام و نمودارها، روش‌های کمک‌آموزشی متعددی در اختیار دانشجویان قرار گرفته است. این کتاب به‌نحوی طراحی شده است که با منابع اینترنتی هماهنگ باشد و در آن رهنمودهای روشنی در مورد چگونگی پی‌گیری این منابع به دانشجویان داده شده است. کتاب حاضر، که نوشته یکی از جامعه‌شناسان پیش‌تاز جهان است، نوآوری و قابلیت فهم را به روشی تلفیق کرده است که در هیچ متن دیگری نظیر ندارد.

ISBN 978-964-312-914-9

9 789643 129149

نشرنی

فهرست کوتاه مطالب

هفده	پیشگفتار ویراست چهارم
نوزده	سپاس‌ها
بیست	نحوه استفاده از کتاب حاضر
۴	۱: جامعه‌شناسی چیست؟
۳۴	۲: فرهنگ و جامعه
۷۴	۳: دنیای در حال تغییر
۱۱۴	۴: کنش متقابل اجتماعی و زندگی روزمره
۱۵۴	۵: جنسیت و گرایش جنسی
۲۰۸	۶: جامعه‌شناسی بدن: سلامتی، بیماری و سالخورندگی
۲۵۰	۷: خانواده
۲۹۲	۸: جرم و کجروی
۳۵۴	۹: نژاد، قومیت و مهاجرت
۴۰۸	۱۰: طبقه، قشربندی و نابرابری
۴۴۶	۱۱: فقر، رفاه و طرد اجتماعی
۴۹۶	۱۲: سازمان‌های مدرن
۵۳۸	۱۳: کار و زندگی اقتصادی
۶۰۶	۱۴: حکومت و سیاست
۶۵۲	۱۵: رسانه‌های گروهی و ارتباطات جمعی
۷۰۶	۱۶: آموزش و پرورش
۷۶۶	۱۷: دین
۸۲۴	۱۸: شهرها و فضاهای شهری
۸۷۰	۱۹: رشد جمعیت و بحران زیست‌محیطی

فصل ۱: جامعه‌شناسی چیست؟

ما امروز (در آغاز سده بیست و یکم) در جهانی زندگی می‌کنیم که بسیار هراس‌آور ولی در عین حال سرشار از فوق‌العاده‌ترین نویدها برای آینده است. جهانی آکنده از تغییر که تضادهای، تنش‌ها و تفکیک‌های عمیق اجتماعی، و همچنین یورش ویرانگر فناوری مدرن به محیط زیست طبیعی، اصلی‌ترین مشخصه‌های آن هستند. ولی با این حال ما از چنان امکاناتی برای کنترل سرنوشت‌مان و شکل‌دادن به زندگی‌مان برای بهتر ساختن آن برخورداریم که برای نسل‌های گذشته قابل تصور نبوده است.

این جهان چگونه به وجود آمد؟ چرا اوضاع و شرایط زندگی ما تا این حد با پدران و پدربزرگ‌های‌مان تفاوت دارد؟ روند تغییر و تحول در آینده چه سمت و سوهایی را در پیش خواهد گرفت؟ این پرسش‌ها دغدغه اصلی جامعه‌شناسی است. رشته‌ای که نقشی بنیادی در فرهنگ فکری مدرن ایفا می‌کند.

جامعه‌شناسی مطالعه زندگی اجتماعی انسان، گروه‌ها و جوامع انسانی است. کار یک جامعه‌شناس بسیار جذاب و گیراست چون موضوع مطالعه او رفتارهای خود ما در مقام موجودات اجتماعی است. دامنه مطالعات جامعه‌شناسی بسیار گسترده است و از تحلیل برخوردهای زودگذر عابرن در خیابان تا پژوهش درباره فرآیندهای اجتماعی جهانی را دربرمی‌گیرد.

اکثر ما جهان را بر اساس سیمای آشنای زندگی‌های خودمان می‌نگریم. جامعه‌شناسی بیانگر نیاز به داشتن دیدگاه بسیار وسیع‌تری به این پرسش است که چرا ما این‌گونه‌ایم که اکنون هستیم، و چرا بدین‌گونه عمل می‌کنیم. جامعه‌شناسی به ما می‌آموزد که آنچه طبیعی، اجتناب‌ناپذیر، خوب یا حقیقی می‌شماریم شاید چنین نباشد، و «اوضاع کنونی» زندگی ما به شدت تحت تأثیر نیروهای تاریخی و اجتماعی قرار دارد. فهم شیوه‌های ظریف اما پیچیده و ژرف نحوه انعکاس زمینه‌های وسیع‌تر اجتماعی و تجربی در زندگی‌های فردی ما، سنگ بنای نگرش جامعه‌شناختی است.

پروراندن نگرش جامعه‌شناختی

آموختن تفکر جامعه‌شناختی - یعنی، نگرستن از دیدگاهی کلی‌تر و وسیع‌تر - به معنای

پرورش دادن نحوه نگرش و قوه تخیل است. خواندن جامعه‌شناسی نمی‌تواند فقط روند معمول کسب دانش باشد. جامعه‌شناس کسی است که می‌تواند از بند فوریت اوضاع و احوال شخصی خویش خلاص شود و همه چیز را در متن وسیع تری قرار دهد. کار جامعه‌شناسی بستگی به چیزی دارد که جامعه‌شناس امر یکایی سی‌رایت میلز، در عبارت مشهوری آن را نگرش جامعه‌شناختی^۱ می‌نامید (Mills 1970).

نگرش جامعه‌شناختی، بیش از هر چیز، مستلزم آن است که ما بتوانیم با فاصله گرفتن از روال‌های معمول در زندگی‌های روزانه‌مان بیندیشیم و به آن‌ها نگاه تازه‌ای بیندازیم. مثلاً عمل ساده نوشیدن قهوه را در نظر بگیرید. از دیدگاه جامعه‌شناسانه، درباره چنین رفتار ظاهراً عادی و پیش‌پاافتاده‌ای، چه می‌توانیم بگوییم؟ | جواب این است که | خیلی چیزها.

پیش از هر چیز می‌توانیم بگوییم که نوشیدن قهوه فقط یک رفع خستگی ساده نیست. این کار به منزله بخشی از فعالیت‌های اجتماعی روزمره ما ارزش نمادین^۲ دارد. در اغلب اوقات، مناسک و تشریفات که با نوشیدن قهوه همراه است بسیار مهم‌تر از عمل مصرف‌کردن خود این نوشیدنی است. برای بسیاری از غربی‌ها، قهوه صبح‌محور و مرکز روال زندگی شخصی آن‌هاست. نوشیدن قهوه نخستین گام اصلی برای آغازکردن روز است. قهوه صبح اغلب در طول روز با قهوه‌های دیگری که همراه با دیگران نوشیده می‌شود - و همین، شالوده مناسک اجتماعی^۳ است - ادامه می‌یابد. دو نفر که برای نوشیدن قهوه با یکدیگر قرار ملاقات می‌گذارند، احتمالاً به باهم بودن و با هم حرف‌زدن بیش از چیزی که واقعاً می‌نوشند علاقه دارند. در واقع، خوردن و نوشیدن در همه جوامع فرصت‌هایی برای کنش متقابل اجتماعی و به اجرا گذاشتن مناسک فراهم می‌کند و این موضوعی بسیار غنی برای مطالعه جامعه‌شناختی است.

دوم این‌که، قهوه یک ماده مخدر حاوی کافئین است که اثر تحریک‌کنندگی بر مغز دارد. بسیاری از مردم قهوه را برای «نیرو و نشاط بیش‌تری» که به آن‌ها می‌دهد می‌نوشند. روزهای طولانی اداره و مطالعه دیر هنگام شبانه، با نوشیدن قهوه آسان‌تر تحمل می‌شود. قهوه ماده‌ای اعتیادآور است، اما معتادان به قهوه در فرهنگ غربی از نظر اکثر مردم جزو مصرف‌کنندگان مواد مخدر به‌شمار نمی‌آیند. قهوه همچون سیگار، ماده مخدری است که به لحاظ اجتماعی مورد پذیرش است، درحالی‌که مثلاً ماری‌جوانا چنین نیست. اما جوامعی وجود دارند که با مصرف ماری‌جوانا یا حتی کوکائین مدارا می‌کنند، اما هم قهوه و هم سیگار را ناپسند می‌شمارند. جامعه‌شناسان علاقه‌مند بدانند چرا این تفاوت‌ها وجود دارند.

1. sociological imagination

2. symbolic value

3. social ritual

سوم، فردی که قهوه می‌نوشد وارد مجموعه پیچیده‌ای از روابط اجتماعی و اقتصادی می‌شود که در سرتاسر جهان گسترش می‌یابد. قهوه محصولی است که مردمان برخی از ثروتمندترین و فقیرترین نواحی کره زمین را به هم پیوند می‌دهد: قهوه به حد وفور در کشورهای ثروتمند مصرف می‌شود در حالی که عمدتاً در کشورهای فقیر به‌عمل می‌آید. قهوه بعد از نفت ارزشمندترین کالا در تجارت جهانی است؛ و برای بسیاری از کشورها بزرگ‌ترین منبع تجارت خارجی آن‌هاست. تولید، حمل و نقل و توزیع قهوه مستلزم معاهده‌های مستمر بین کسانی است که هزاران فرسنگ با مصرف‌کنندگان قهوه فاصله دارند. مطالعه این معاهده‌های جهانی یکی از کارهای مهم جامعه‌شناسی است، چون بسیاری از جنبه‌های زندگی ما اکنون از تأثیرات و ارتباطات اجتماعی جهان‌گستر اثر می‌پذیرد.

چهارم، عمل نوشیدن یک فنجان قهوه کل فرآیند توسعه اجتماعی و اقتصادی گذشته را در خود جای می‌دهد. همراه با سایر اقلام مانوس رژیم غذایی غربی - مثل چای، موز، سیب‌زمینی و شکر - قهوه نیز فقط از اواخر دهه اول سده نوزدهم مصرف عمومی و گسترده پیدا کرد. هرچند که منشأ این نوشیدنی در خاورمیانه است، مصرف انبوه آن به دوره توسعه‌طلبی غرب یعنی به یک قرن و نیم پیش برمی‌گردد. تقریباً تمام قهوه‌ای که ما امروز می‌نوشیم از مناطقی می‌آید که مستعمره اروپا بودند (امریکای جنوبی و آفریقا)؛ قهوه به هیچ وجه بخشی از اقلام «طبیعی» رژیم غذایی غربی نیست. میراث استعماری تأثیر بسیار بزرگی بر توسعه تجارت جهانی قهوه داشته است.

پنجم، قهوه محصولی است که در مرکز مناقشه‌های کنونی درباره جهانی‌شدن، تجارت بین‌المللی، حقوق بشر و تخریب محیط زیست قرار می‌گیرد. همراه با افزایش محبوبیت قهوه، این محصول جنبه «تجاری» و سیاسی نیز پیدا می‌کند: تصمیم‌هایی که مصرف‌کنندگان درباره نوع قهوه مصرفی‌شان و محل خرید آن می‌گیرند، به انتخاب‌های سبک زندگی تبدیل شده است. ممکن است افرادی تصمیم بگیرند فقط قهوه طبیعی [بدون استفاده از کودهای شیمیایی یا اصلاح ژنتیکی] یا قهوه بدون کافئین و یا قهوه‌ای بنوشند که با «تجارت عادلانه»^۲ (با پرداختن کامل قیمت بازار به تولیدکنندگان کوچک قهوه در کشورهای در حال توسعه) تهیه شده است. آن‌ها ممکن است بخواهند از فروشگاه‌های «مستقل» قهوه حمایت کنند نه از فروشگاه‌های «فجیره‌های» «شرکت‌ها»ی بزرگ قهوه مثل استارباکس.^۳ ممکن است نوشندگان قهوه تصمیم به تحریم قهوه برخی از کشورهای بگیرند که حقوق بشر را رعایت نمی‌کنند یا به محیط زیست آسیب می‌رسانند. جامعه‌شناسان علاقه‌مندند بدانند که چگونه جهانی‌شدن موجب ارتقای اطلاع و آگاهی مردم از مسائل و موضوعاتی می‌شود که در دورترین اکناف جهان رخ می‌دهد و آن‌ها را وادار می‌کند که بر مبنای این معرفت جدید دست به عمل بزنند.

1. life-style choices

2. fairly-traded

3. Starbucks

باشد. احتمالاً با سایر کسانی که جامعه‌شناسی می‌خوانند وجوه مشترک زیادی دارید، بی‌آنکه ضرورتاً از آن مطلع باشید. این تصمیم خصوصی شما انعکاسی از موقعیت شما در جامعه بزرگ‌تر است. آیا خصوصیات زیر درباره شما صدق می‌کند؟ آیا جوان هستید؟ سفیدپوست؟ از خانواده‌ای با مشاغل حرفه‌ای هستید یا از خانواده‌ای یقه‌سفید برخاسته‌اید؟ آیا برای افزایش درآمدهای خود را چندین وقفه وقت انجام می‌دهید یا تا به حال انجام داده‌اید؟ آیا با این‌که اوقات خود را چندان وقف درس خواندن نمی‌کنید می‌خواهید پس از پایان تحصیل شغل خوبی پیدا کنید؟ آیا این‌طور نیست که شما واقعاً نمی‌دانید جامعه‌شناسی چیست ولی فکر می‌کنید که این رشته به چگونگی رفتارهای مردم در گروه‌ها مربوط می‌شود؟ بیش از سه‌چهارم شما به همه پرسش‌های فوق جواب مثبت خواهید داد. دانشجویان کالج‌ها نمونه‌ای از کل جمعیت نیستند بلکه از پیشینه‌های خانوادگی ممتازتری برخوردارند. و ایستارها^۱ یا تلقی آن‌ها معمولاً بازتابی از ایستارهای دوستان و آشنایان آن‌هاست. پیشینه‌های اجتماعی^۲ ما رابطه و تأثیر زیادی بر انواع تصمیم‌هایی دارد که ما آن‌ها را شایسته و مناسب می‌پنداریم.

اما فرض کنید که شما به یک یا چند پرسش فوق پاسخ منفی داده باشید. شاید شما از یک خانواده گروه اقلیت یا فقیر باشید. شاید شما فردی میانسال یا مسن‌تر باشید. اما باز هم احتمالاً نتیجه‌گیری‌های زیر درباره شما صادق است. شما برای رسیدن به جایی که اکنون هستید مجبور به تلاش و مبارزه بوده‌اید؛ شاید ناچار شده‌اید با واکنش‌های خصمانه و مخالف دوستان و آشنایان خود نسبت به تحصیل در کالج مقابله کنید؛ یا شاید آموزش عالی را با سرپرستی تمام‌وقت از کودک یا کودکان خود، ترکیب می‌کنید.

با این‌که همه ما تحت تأثیر متن و زمینه‌های اجتماعی پیرامون خود قرار داریم، رفتارهای هیچ‌یک از ما به‌سادگی توسط این متن و زمینه‌ها تعیین نمی‌شود. ما صاحب و خالق فردیت مختص به خویش هستیم. کار جامعه‌شناسی این است که درباره پیوندهای میان آنچه جامعه از ما می‌سازد و آنچه ما از خودمان می‌سازیم کندوکاو کند. فعالیت‌های ما هم به دنیای اجتماعی پیرامون ما ساخت می‌دهد - شکل می‌دهد - و هم درعین حال توسط این دنیای اجتماعی ساخت می‌یابد.

مفهوم ساخت اجتماعی^۳ یکی از مفاهیم مهم در جامعه‌شناسی است. ساخت اجتماعی بیانگر این واقعیت است که زمینه‌های اجتماعی زندگی ما فقط از نظم و ترکیب‌های تضادفی رویدادها و کنش‌ها تشکیل نمی‌شود؛ بلکه این زمینه‌ها، به شیوه‌های متمایزی ساخت یافته یا الگومند^۴ هستند. در شیوه‌های رفتار ما و در روابطی که با یکدیگر داریم روال‌های تکراری و منظمی وجود دارد. اما ساخت اجتماعی شبیه یک ساختار فیزیکی مثل یک ساختمان نیست که مستقل از کنش‌های انسان

1. attitudes

2. social backgrounds

3. social structure

4. patterned

وجود داشته باشد. جوامع بشری همیشه در فرآیند ساخت یابی^۱ هستند. این جوامع لحظه به لحظه با همان «سنگ‌بناهایی» که آن‌ها را تشکیل می‌دهد - انسان‌هایی مثل شما و من - از نو برساخته می‌شوند. برای مثال، بار هم نشیدن قهوه را در نظر بگیرید. فنجان قهوه خودبه‌خود در دست شما قرار نمی‌گیرد. برای مثال، شما باید که تصمیم می‌گیرید به کافه‌تریای خاصی بروید، قهوه را سیاه یا با شیر بنوشید، و از این قبیل. شما با اتخاذ این تصمیم‌ها، همراه با میلیون‌ها نفر دیگر، به بازار قهوه شکل می‌دهید و بر زندگی تولیدکنندگان قهوه که شاید هزاران فرسنگ دور از شما در آن سوی جهان زندگی می‌کنند، تأثیر می‌گذارید.

جامعه‌شناسی چگونه به ما در زندگی مان کمک می‌کند؟

جامعه‌شناسی نتایج عملی زیادی برای زندگی ما دارد، همان‌طور که می‌لز به هنگام شرح افکار خود درباره نگرش جامعه‌شناختی بر آن تأکید می‌کرد.

اطلاع از تفاوت‌های فرهنگی

نخست، جامعه‌شناسی به ما امکان می‌دهد که به دنیای اجتماعی از دیدگاه‌هایی غیر از دیدگاه خودمان بنگریم. در اغلب اوقات اگر درک درستی از چگونگی زندگی دیگران داشته باشیم، به فهم بهتری از چستی مسائل آن‌ها نیز می‌رسیم. آن دسته از سیاست‌های عملی که مبتنی بر اطلاع و آگاهی از شیوه‌های زندگی مردم نیستند بخت ناچیزی برای موفقیت دارند. بنابراین، مددکار اجتماعی سفیدپوستی که در یک اجتماع عمدتاً سیاه‌پوست کار می‌کند، نمی‌تواند اعتماد اعضای این اجتماع را به دست آورد مگر این‌که نسبت به تفاوت تجربه‌های اجتماعی جداکننده سیاهان و سفیدان به اندازه کافی هوشیار و حساس شود.

ارزیابی نتایج سیاست‌ها

دوم، پژوهش جامعه‌شناختی می‌تواند به ارزیابی نتایج اقدامات سیاسی و اجتماعی در عمل کمک کند. هر برنامه‌ای برای اصلاحات عملی ممکن است نتواند به آنچه طراحان آن در نظر داشتند برسد، یا ممکن است پیامدهای ناخواسته ناخوشایندی به دنبال داشته باشد. برای نمونه، در سال‌های بعد از جنگ جهانی دوم، مجتمع‌های مسکونی بزرگی در مراکز شهری بسیاری از کشورهای ساخته شد. این مجتمع‌ها به این منظور طراحی شده بودند که برای گروه‌های کم‌درآمد نواحی فقیرترین شهری مسکن‌هایی با استانداردهای بالا فراهم کنند و مراکز خرید و سایر خدمات شهری را در نزدیکی آن‌ها مستقر کنند. اما پژوهش‌ها نشان دادند که بسیاری از مردمی که خانه‌های قبلی خود را ترک گفته و به

این برج‌های بلند مسکونی نقل مکان کرده بودند احساس انزوا و بدبختی می‌کردند. ساختمان‌های بلند و مراکز خرید در این نواحی فقیرنشین غالباً کهنه و مخروبه می‌شدند و بستر مناسبی برای رشد راهزنی و سایر جرائم خشونت‌آمیز فراهم می‌کردند.

خود-روشنگری

سوم، و از جهاتی مهم‌ترین، این‌که جامعه‌شناسی می‌تواند ما را به خود-روشنگری، یعنی فهم هرچه بیش‌تر خویش‌مان مجبور کند. ما هرچه دربارهٔ چرایی اعمالی که انجام می‌دهیم و دربارهٔ عملکردهای کلی جامعه‌مان بیش‌تر بدانیم، به احتمال بیش‌تری می‌توانیم بر آینده‌مان تأثیر بگذاریم. نباید تصور کنیم که جامعه‌شناسی فقط در خدمت سیاست‌گذاران است - یعنی گروه‌های قدرتمند - تا با آگاهی و اطلاع دست به تصمیم‌گیری بزنند. نمی‌توان فرض کرد که صاحبان قدرت همیشه منافع گروه‌های فاقد قدرت و امتیاز را در سیاست‌های خود در نظر می‌گیرند. گروه‌های خود-تنویریافته^۱ اغلب می‌توانند از پژوهش‌های جامعه‌شناختی بهره ببرند و به شیوهٔ مؤثری در مقابل سیاست‌های حکومت واکنش نشان دهند یا خط‌مشی خاص خود را در پیش بگیرند. گروه‌های خودیاری مثل الکلی‌های گمنام، یا جنبش‌هایی اجتماعی مثل نهضت محیط زیست، مثال‌هایی از آن گروه‌های اجتماعی هستند که مستقیماً در پی محقق‌ساختن اصلاحات عملی بوده‌اند و موفقیت درخور توجهی نیز کسب کرده‌اند.

رشد و گسترش تفکر جامعه‌شناختی

بسیاری از دانشجویان وقتی برای نخستین بار شروع به مطالعهٔ جامعه‌شناسی می‌کنند، از کثرت و تنوع رهیافت‌های نظری گوناگون گیج می‌شوند. در جامعه‌شناسی هرگز قواعدی وجود نداشته است که مفاهیم و اندیشه‌هایی را در برگیرد که همه آن را معتبر بدانند. جامعه‌شناسان غالباً دربارهٔ چگونگی مطالعهٔ رفتار انسان و چگونگی تفسیر نتایج پژوهش، با یکدیگر اختلاف نظر و مشاجره دارند. چرا باید چنین باشد؟ پاسخ این پرسش به ماهیت خود این رشته مربوط می‌شود. جامعه‌شناسی دربارهٔ زندگی خود ما و رفتارهای خود ما است، و مطالعه و پژوهش دربارهٔ خودمان پیچیده‌ترین و دشوارترین کاری است که می‌توانیم در پیش بگیریم.

نخستین نظریه پردازان

ما انسان‌ها همیشه دربارهٔ ریشه‌های رفتارهای خودمان کنجکاو بوده‌ایم، اما تا هزاران سال همهٔ تلاش‌هایی که برای فهم خودمان انجام می‌گرفت متکی به طرز تفکرهایی بود که نسل به نسل منتقل

1. self-enlightened